

PS-stik

Datum	Nûmer	Portefûljehâlder Deputearre Steaten
6 mei 2025	02358014	Eke Folkerts
		Ynformaasje
		P. Boorsma, (058) 292 81 90, Finansjeel Belied en Kontrôle

Underwerp

Kadernota 2026

Taheakken

- Kadernota 2026

Utstel

Provinsjale Steaten beslute:

1. In te stemmen met de voorstellen in de Kadernota 2026 inclusief aangegeven dekking en het college op te dragen deze voorstellen te verwerken in de Begroting 2026.
2. Het financieel kader, bijlage van de Kadernota 2026, vast te stellen.

Oanlieding en gearfetting

Jaarlijks wordt een Kadernota opgesteld als basis voor de provinciale begroting. In de kadernota wordt het financieel meerjarenperspectief geschetst en worden voorstellen of heroverwegingen verwerkt. In de voorliggende kadernota staan de noodzakelijke voorstellen. Dit heeft te maken met een aantal onzekere factoren, zoals prijsstijgingen als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen, maar ook onduidelijkheid welke impact de Voorjaarsnota van het Rijk zal hebben op onze begroting. Daarnaast is het voor het college topprioriteit om eerst de bestaande plannen, projecten en beleidsdoelen uit te voeren. Daartegenover staat dat het positief om te melden is dat er financiële meevallers zijn die impact hebben op het structurele begrotingssaldo van de provincie. Bij de behandeling van de begroting in het najaar zal daarom een separaat weloverwogen voorstel aangeboden worden hoe het college om wil gaan met de resterende beschikbare extra middelen.

Foech/rol Steaten

Het financieel kader wordt door PS vastgesteld en dient als basis voor het opstellen van de Begroting 2026. Over de voorstellen wordt besloten bij het vaststellen van de Begroting 2026 in november 2025.

Bestjoerlike foarskiednis

In het bestuursakkoord is opgenomen dat de weerstandsratio van de provincie weer teruggebracht moet worden naar de norm van 'ruim voldoende' zijnde tussen de 1,4 en 2,0. Bij de nu voorliggende kadernota is de weerstandsratio herijkt. Deze bedraagt 1,9 en voldoet aan deze norm. Voor het handhaven van dit niveau is er beperkte ruimte in de VAR voor onontkoombare beleidsvoorstellen bij deze Kadernota.

Doel / beëage effekt

Met de kadernota 2026 stelt Provinciale Staten de kaders vast voor de meerjarenbegroting 2026-2029. Dit heeft betrekking op de financiële en de beleidsmatige contouren voor dit planning en control document.

Ynhâldlik

Voor u ligt de Kadernota 2026 van de provincie Fryslân. Het begrotingsproces van de provincie start met de kadernota, waar in de richtlijnen en financiële verwachtingen voor de begroting van 2026 centraal staan. Een belangrijk inhoudelijk vertrekpunt voor onze begroting is het bestuursakkoord "Oparbeidzje foar Fryslân". Inmiddels zijn wij halverwege deze bestuursperiode. In de tussenbalans bestuursakkoord 2023-2027 is de balans opge maakt en deze laat zien dat we veel van de geformuleerde resultaten uit het bestuursakkoord hebben behaald of op koers liggen om ze te realiseren. Hierbij is het van belang dat we stappen zetten binnen onze provinciale organisatie om een goede balans te creëren tussen benodigde formatie versus beschikbare menskracht, talent en werkdruk.

Landelijk zien we dat de financiën onder druk staan door geopolitieke ontwikkelingen en er nog steeds sprake is van een relatief hoge inflatie. Bij het opstellen van deze kadernota zijn de uitkomsten van de Voorjaarsnota 2025 van het Rijk nog onzeker en daarmee de financiële keuzes die het kabinet zal moeten maken. Er is nog geen besluit genomen over wanneer het nieuwe verdeelmodel provinciefonds wordt ingevoerd en de effecten daarvan voor onze begroting. Voor het college is het topprioriteit om de bestaande plannen, projecten en beleidsdoelen uit te voeren. Daarnaast willen wij een gezonde financiële situatie achterlaten voor de periodes na ons. De Kadernota beperkt zich dan ook tot noodzakelijke voorstellen.

De actualisatie van het financieel kader laat zien dat er weer structurele begrotingsruimte ontstaat vanwege meevallers in het provinciefonds, de opbrengst opcenten motorrijtuigenbelasting, dividend en rente inkomsten. Deze middelen zijn deels noodzakelijk om het inzetbare deel van de Vrij Aanwendbare Reserve aan te vullen. Voor een deel zijn de middelen nodig voor het uitvoeren van onze wettelijke taken/kerntaken smal waar, uit het onderzoek van Cebeon naar het nieuwe verdeelmodel, blijkt dat wij te laag zitten. Voor de resterende beschikbare extra middelen zullen wij met een weloverwogen voorstel komen over hoe het college hiermee om wil gaan. Dit voorstel zal gelijktijdig met de begroting 2026 aan u worden voorgelegd.

Opbouw kadernota 2026

Na de inleiding, bieden we in hoofdstuk 2 de gebruikelijke blik op hoofdlijnen op de stand en toekomst van de provinciale financiën. Hierbij geven we inzicht in de ontwikkeling van onze baten en lasten naast de ontwikkeling van de Vrij Aanwendbare Reserve. Daarnaast geven wij inzicht in de risico's die wij zien waaronder de zogenaamde 'donkere wolken'. Dit zijn tijdelijke of structurele financiële tegenvallers die de komende jaren op zouden kunnen treden en waar we dus rekening mee moeten houden.

In hoofdstuk 3 presenteren we u onderstaand pakket aan voorstellen

1. Digitale infrastructuur van de centrale brugbediening

2. Verkeersveiligheid – Manifest (bijdrage aan gemeenten)
3. Uitvoeren nota weidevogels 2021-2030, inclusief predatiebeheer
4. Nationale parken Lauwersmeer en Drents-Friese Wold
5. Verbouwing Noordelijk Archeologisch Depot te Nuis
6. Richting en stabiliteit voor de provinciale organisatie

De totale kosten die hiermee gemoeid gaan zijn € 75.000 structureel vanaf 2026 en € 15,3 mln. incidenteel in de periode 2026-2027. Daarnaast is structureel € 1,9 mln. aanvullend nodig voor het voorstel van de provinciale organisatie. We stellen voor om dit te koppelen aan het voorstel voor de (deels) inzet van de structurele ruimte wat bij de begrotingsbehandeling aan u zal worden voorgelegd.

In de bijlage is een uitgebreid financieel kader opgenomen.

Ofwagings

In de kadernota zijn alleen de noodzakelijke voorstellen opgenomen.

Alternativen

Andere uitgangspunten voor het financieel kader kiezen rondom provinciefonds, opcenten, dividend of indexeringen. Hier is niet voor gekozen omdat het nu voorliggend financieel kader als meest reëel wordt ingeschat. Daarbij is de wijze waarop de raming tot stand is gekomen conform voorgaande jaren.

Finansjeel

De totale kosten die gemoeid gaan met de beleidsvoorstellen zijn € 75.000 structureel vanaf 2026 en € 15,3 mln. incidenteel in de periode 2026-2027. Het herziene financieel kader zal in de Begroting 2026 verwerkt worden.

Partisipaasje

Nvt.

Ferfolchrol PS

De Kadernota 2026 zal verwerkt worden in de Begroting 2026 die op 12 november zal worden behandeld in PS.

Ljouwert,
Deputearre Steaten fan Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, foarsitter

drs. ing. J.J. Algra, sekretaris

UTSTEL

Underwerp : **Kadernota 2026**

Provinsjale Steaten fan Fryslân

Nei it lêzen fan it útstel fan Deputearre Steaten fan Fryslân fan 6 mei 2025
nr. , oangeande Kadernota 2026

Oerwagende dat : Het noodzakelijk is dat voor de Begroting 2026 de financiële uitgangspunten vastgesteld worden zodat deze in de Begroting 2026 verwerkt kunnen worden. Daarmee het kader zijn waarbinnen beleidskeuzes gemaakt kunnen worden.

Beslute :
1. In te stemmen met de voorstellen in de Kadernota 2026 inclusief aangegeven dekking en het college op te dragen deze voorstellen te verwerken in de Begroting 2026.
2. Het financieel kader, bijlage van de Kadernota 2026, vast te stellen.

Sa fêststeld troch Provinsjale Steaten fan Fryslân yn harren iepenbiere gearkomste fan 25 juni 2025 ,

drs. A.A.M. Brok, foarsitter

A.G. Rosier, griffier